

**Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Факультет гуманітарної та економічної освіти
Кафедра педагогіки вищої школи

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ
(найменування навчальної дисципліни)

підготовки здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти
(вказати рівень вищої освіти)
спеціальності 011– Освітні, педагогічні науки
(шифр і назва спеціальності)
за освітньо-професійною програмою
Педагогіка вищої школи
(назва освітньої програми)
мова навчання українська

Слов'янськ – 2020 р.

Розробник:

Сипченко О.М., кандидат педагогічних наук, доцент, доцентка кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Рецензенти:

Гарань Н.С., кандидат педагогічних наук, старший викладач, доцентка кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Цибулько Л.Г., доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Робоча навчальна програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Протокол №   1   від «27» червня 2020 р.

Завідувач кафедри Топольник Я.В.
(ПБ)

Погоджено групою забезпечення спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Керівник групи забезпечення Саяпіна С.А.
(ПБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою

Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«28» серпня 2020 р. протокол №   1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 120	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
	Семестр	
	1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 2 самостійної роботи здобувача – 5	Лекції	
	20 год.	18 год.
	Самостійна робота	
	100 год.	102 год.
	Вид контролю: екзамен	

Метою вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» є: формування системи наукових знань щодо змісту та напрямів реформування системи вищої освіти, теоретичних, організаційно-процесуальних, методичних засад процесу навчання та виховання, застосування інноваційних технологій у професійній діяльності викладача закладу вищої освіти, розвиток здатності проєктувати, реалізовувати, контролювати та оцінювати результати освітнього процесу і наукової діяльності відповідно до державних та європейських стандартів.

2. МАТРИЦЯ

компетентностей, програмних результатів навчання, методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни
«Педагогіка вищої школи»

Компетентності, які формуються з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Програмні результати навчання з посиланням на шифр відповідно до ОП	Методи навчання	Методи контролю
<p>ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК 3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 6. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми</p> <p>ЗК 9. Здатність застосовувати softskills-навички в практичних ситуаціях.</p> <p>ФК 3. Обізнаність з різними контекстами, у яких може відбуватися навчання.</p> <p>ФК 4. Обізнаність з різними рівнями суб'єкт-суб'єктної взаємодії учасників освітнього процесу.</p> <p>ФК 5. Розуміння цілей і особливостей освітніх систем.</p> <p>ФК 8. Здатність до забезпечення позитивної динаміки навчальних досягнень суб'єктів освітньої діяльності.</p>	<p>ПРН 1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно-важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>ПРН 3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати висновки.</p> <p>ПРН 5. Розробляти просвітницькі матеріали та програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість</p> <p>ПРН 8. Вирішувати проблеми етики партнерської суб'єкт-суб'єктної взаємодії, етики спілкування з опертям на загальнолюдські цінності та норми закону.</p> <p>ПРН 9. Здійснювати аналітичний пошук наукової інформації та оцінювати її за критеріями доцільності та достовірності.</p>	<p>Поєднання традиційних, активних та інтерактивних методів навчання з використанням інноваційних технологій: словесні методи: лекція (проблемна, лекція з розгляду конкретних ситуацій, вікторина, лекція-консультація, круглий стіл, мультимедійна тощо), пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, бесіда, семінар, диспут, дискусія; наочні методи: спостереження, демонстрація, інфографіка, ілюстрація; практичні методи: обробка довідкової інформації, тезування, рецензування, складання реферату, моделювання, аналіз подій, самостійна робота з використання інформаційно-комунікаційних засобів навчання (робота із друкованими та електронними інформаційними ресурсами, виконання індивідуальних завдань, тестування в режимі самооцінювання); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, анотування, написання есе); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання: дистанційні, мультимедійні; активні методи навчання: брейнстормінг, інтерактивні методи навчання: ділова гра «Компетентність», ситуаційні задачі.</p>	<p>спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне, письмове опитування, тестовий контроль, взаємоконтроль (взаємооцінювання), самоконтроль (рефлексія, самооцінювання) оцінювання самостійної роботи (есе, наукове повідомлення, доповідь, кросворд, мультимедійна презентація, розробка плану-конспекту лекції та практичного заняття, дайджест інтерактивних технологій), екзамен</p>

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	зокрема				усього	зокрема			
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб	с.р.
Тема 1. Педагогіка вищої школи як наука та навчальний предмет										
Тема 1.1. Розвиток сучасної системи вищої освіти України в умовах євроінтеграції	7	2			5	7	2			5
Тема 1.2. Предмет, завдання, основні категорії педагогіки вищої школи	7	2			5	7	2			5
Тема 2. Науково-педагогічний працівник закладу вищої освіти										
Тема 2.1. Викладач як суб'єкт педагогічного процесу в закладі вищої освіти	7	2			5	7	2			5
Тема 2.2. Особливості діяльності та педагогічна культура викладача	7	2			5	6				6
Тема 3. Організація та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу вищої школи										
Тема 3.1. Основи дидактики вищої школи.	7	2			5	7	2			5
Тема 3.2. Зміст освіти у вищій школі	8	2			6	8	2			6
Тема 3.3. Форми організації навчання у вищій школі	6				6	6				6
Тема 3.4. Навчальні заняття та їх методичне забезпечення у вищій школі	7	2			5	7	2			5
Тема 3.5. Методи та засоби навчання в закладі вищої освіти	6				6	6				6
Тема 3.6. Сучасні технології навчання в закладі вищої освіти	8	2			6	8	2			6

Тема 3.7. Контроль та оцінка знань, умінь і навичок здобувачів	6				6	6				6
Тема 4. Зміст і основні напрями виховної роботи у вищій школі										
Тема 4.1. Педагогічні засади виховної роботи зі студентською молоддю	7	2			5	7	2			5
Тема 4.2. Куратор (тьютор) академічної групи: функції і методика виховного впливу	7	2			5	8	2			6
Екзамен	30				30	30				30
Усього годин	120	20			100	120	18			102

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Години	
		дфн	зфн
1	Розвиток сучасної системи вищої освіти України в умовах євроінтеграції	2	2
2	Предмет, завдання, основні категорії педагогіки вищої школи	2	2
3	Викладач як суб'єкт педагогічного процесу в закладі вищої освіти	2	
4	Особливості діяльності та педагогічна культура викладача	2	2
5	Основи дидактики вищої школи	2	2
6	Навчальні заняття та їх методичне забезпечення у вищій школі	2	2
7	Методи та засоби навчання в закладі вищої освіти	2	2
8	Сучасні технології навчання в закладі вищої освіти	2	2
9	Педагогічні засади виховної роботи зі студентською молоддю	2	2
10	Куратор (тьютор) академічної групи: функції і методика виховного впливу	2	2
	Разом	20	18

4.2. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Години	
		дфн	зфн
1	Педагогіка вищої школи як наука та навчальний предмет	10	10
2	Науково-педагогічний працівник закладу вищої освіти	10	11
3	Організація та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу вищої школи	40	40
4	Зміст і основні напрями виховної роботи у вищій школі	10	11
5	Екзамен	30	30
	Разом	100	102

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100 – бальною шкалою	За національною шкалою	
	<i>для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт</i>	<i>для заліків</i>
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнятно	

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: завдання для вхідного, поточного та підсумкового контролю, взаємоконтролю (взаємооцінювання), самоконтролю (рефлексія, самооцінювання), тестового контролю, усного, письмового опитування, оцінювання самостійної роботи (есе, наукове повідомлення, доповідь, кросворд, мультимедійна презентація, розробка плану-конспекту лекції та практичного заняття, дайджест інтерактивних технологій), семестровий екзамен.

Питання до екзамену з дисципліни

«Педагогіка вищої школи»

1. Державна політика у сфері вищої освіти
2. Рівні та ступені вищої освіти
3. Стандарти освітньої діяльності та вищої освіти
4. Система забезпечення якості вищої освіти
5. Основні завдання та принципи діяльності закладу вищої освіти
6. Дайте визначення наступним поняттям: освітній рівень, професія, спеціальність, спеціалізація спеціальності, кваліфікація
7. Розкрийте сутність різних рівнів професійної діяльності, проведіть співставлення рівнів професійної діяльності, рівнів НРК та ступенів вищої освіти
8. Проаналізуйте основні тенденції розвитку системи вищої освіти України
9. Проаналізуйте чинні державні документи, що регламентують діяльність науково-педагогічних працівників в Україні

10. Охарактеризуйте державну політику щодо професійної підготовки науково-педагогічних кадрів
11. Схарактеризуйте особливості педагогічної діяльності викладача в закладі вищої освіти
12. Розкрийте основні види діяльності науково-педагогічних працівників ЗВО
13. Вимоги до викладача вищої школи
14. Функції викладача вищої школи
15. Професійна культура викладача закладу вищої освіти
16. Основні вимоги до професіоналізму та функцій викладача вищої школи
17. Основні поняття й категорії дидактики вищої школи
18. Сутність і методологічні засади навчання
19. Структура процесу оволодіння знаннями, уміннями й навичками, формування компетентності
20. Мотиви навчання
21. Типи навчання, їх характеристика
22. Закони навчання, їх сутність
23. Загальні закономірності освітнього процесу
24. Принципи навчання у вищій школі
25. Сутність поняття «форми організації навчання»
26. Типологія і характеристика методів навчання
27. Дидактичні вимоги до вибору методів навчання
28. Академічна лекція в системі професійної підготовки студентів
29. Технологія і техніка підготовки академічної лекції.
30. Дидактичні і методичні вимоги до академічної лекції
31. Розкрийте призначення й особливості різних типів лекцій
32. Дидактичні основи семінарських, практичних, лабораторних, індивідуальних та інших форм занять
33. Сформулюйте основні цілі, завдання та функції контролю якості навчання
34. Значення і роль аналізу й оцінювання навчальних досягнень студентів
35. Функції оцінювання навчальних досягнень студентів
36. Принципи, види і методи аналізу й оцінювання навчальних досягнень студентів
37. Методика проведення контрольних дій у вищій школі

38. Технології навчання й оцінювання навчальних досягнень здобувачів
39. Сучасні технології навчання у вищій школі
40. Розкрийте структуру і принципи, що лежать в основі нових технологій навчання
41. Види педагогічних технологій
42. Дистанційна технологія навчання
43. Технологія змішаного навчання
44. Сформулюйте основні положення особистісно-орієнтованої педагогічної технології
45. Розкрийте основні положення технологій розвивального навчання і навчання як дослідження
46. Сформулюйте основні положення технології формування творчої особистості
47. Розкрийте основні положення і правила реалізації технології проблемного навчання
48. Розкрийте сутність технології контекстного навчання
49. Сформулюйте цілі і завдання рейтингової технології навчання
50. Становлення та розвиток виховання
51. Суть, зміст і завдання процесу виховання у закладі вищої освіти
52. Проаналізуйте основні функції процесу виховання. Розкрийте значення самовиховання
53. Напишіть і охарактеризуйте основні напрями виховання
54. Студент і студентська група як об'єкти педагогічного процесу
55. Закони, закономірності та основні принципи виховання студентів
56. Схарактеризуйте та проаналізуйте провідні механізми перевиховання
57. Проаналізуйте сутність морального виховання та визначте його завдання
58. У чому полягають основні завдання національного виховання у вищій школі
59. Проаналізуйте компоненти виховної діяльності куратора академічної групи
60. Визначте роль студентського активу та студентського самоврядування у вихованні студентської молоді

7. Рекомендована література

Основна

1. Креч Т.В. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Х. : Видавництво Іванченка І. С., 2017. 144 с.

2. Нагаєв В.М. Педагогіка вищої школи: навч. посібник. К.: Стильна типографія, 2019. 237 с.
3. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи : підручник / Володимир Ортинський. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 500 с.
4. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В.П. Головенкін; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
5. Шапран О. І., Новак О. М. Педагогіка вищої школи : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький: Домбровська Я.М., 2018. 280 с.

Допоміжна

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: методичний посібник для студентів магістратури. К.: Центр навчальної літератури, 2018. 384 с.
2. Мартинець Л.А. Педагогіка вищої школи : опорний конспект лекцій / Л. А. Мартинець. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 40 с.
3. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Педагогіка вищої школи» спеціальності 011 «Освітні педагогічні науки» денної та заочної форм навчання / Уклад.: О. М. Сипченко. Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2020. 51 с.
4. Сипченко О. Інформаційно-комунікаційна компетентність як складова професіоналізму майбутніх викладачів. Матеріали X Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки в країнах Європи та Азії»: Зб. наук. пр. Переяслав-Хмельницький, 2018. 91–93.
5. Сипченко О.М., Смоляр Є.Д. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у професійній підготовці андрагогів. *The XII th International scientific and practical conference «Advancing in research and education»*. December 07–10, 2020 La Rochelle, France, 2020. P. 398-402
6. Сипченко О.М. Технології формування громадянської культури студентів у виховній роботі куратора. *Освітні інновації : філософія, психологія, педагогіка* : збірник наукових статей у двох частинах. Частина 2 / За заг. ред. О. В. Зосименко. Суми, 2018. С. 66–69

7. Сипченко О., Черкашина Л., Гарань Н. Формування загальних компетентностей майбутніх викладачів засобами інноваційних технологій в освітньому середовищі ЗВО. *Професіоналізм педагога в умовах освітніх інновацій*: монографія за заг.ред. Л.Г.Гаврілової. Hameln, Germany: InterGING. 2019. С. 180–195.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Закон України «Про вищу освіту» від 24.07.2020 № 1556-VII. URL: <https://cutt.ly/SkZ9CAt>
2. Закон України «Про освіту» від 24.06.2020 року №2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 03.07.2020 року №848-VIII. URL: <https://cutt.ly/okZ28R8>
4. Закон України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» від 16.01.2016 року №2623-III. URL: <https://cutt.ly/MkZ22up>
5. Затверджені стандарти вищої освіти. URL: <https://cutt.ly/fkZ2SnO>
6. Концепція розвитку педагогічної освіти від 16.07.2018 року №776. URL: <https://cutt.ly/Qk7M9us>
7. Положення про організацію освітнього процесу у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» URL: <https://cutt.ly/lcoc4B>
8. Положення про робочу програму навчальної дисципліни у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» URL: <https://cutt.ly/mlcoGAs>
9. Проект Концепція розвитку освіти України на період 2015–2025 років. URL: <https://cutt.ly/ck78KoS>

9. Посилання на дистанційний курс

<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=890>